

Bir Tıp Gözlemcisinin Notları

Lewis Thomas

Çeviri : Füsün Baytok

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları

Temmuz 2008

Ülkemizde popüler bilim yayınının öncüsü, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan bir kitap daha. Yazar, Lewis Thomas (1913-1993) doktorluğun nasıl bir iş olduğunu, bir aile doktoru olan ve bitmez tükenmez ev viziteleri yapan babasını gözleyerek öğrendi. Babası, tıbbın hastalar için yapabileceği çok şey bulunmadığına ve doktorların dürüst davranıp cehaletlerini kabullenmesi ve kendilerinden çok şey vermesi gerektiğine inanıyordu. Siyah doktor çantasında morfin ve sihirden başka bir şey olmamasına rağmen, kendisinin varlığı bile hastalarını teskin etmeye yetiyordu.

Lewis Thomas'ın tıp fakültesine başladığı yıllarda doktorluk değişmekte ve bir bilim dalına dönüşmekteydi. Kitap, yazarın Boston ve New York'taki eğitimi, savaş sırasındaki mesleki çalışmaları, tutkuyla yürüttüğü araştırma projeleri, hastane ve tıp fakültelerinde yönetici olarak verdiği hizmetlerle bir hasta olarak yaşadığı deneyimleri kapsayan eşsiz bir anı niteliğini taşıyor.

Tıpta uygulamada temel alınan nedir? İnsanlar doktorlardan hep ne beklemiştir? Peki ya şimdi, tıp artık gerçek bir bilim dalına dönüşmüşken ve eski zamanların zanaatı pek ortada görülmezken ne bekleyebilirler? Dr. Thomas kitabında bu sorulara yanıt aramanın yanı sıra bilimsel araştırma yapma ile mesleği uygulama, sözcükler ile anlamlar, insanların hataları ile başarıları arasındaki ilişkiyi araştırıyor.

Bilim Tarihi

Hüseyin Gazi Topdemir - Yavuz Unat

PEGEM Akademi Yayıncılık

Ağustos 2008

Bilim tarihiyle ilgili olarak ülkemizde çok az sayıda kitap var. Ancak son zamanlarda bu konuyla ilgili kitapların sayısı artmaya başladı. Bunlardan biri de Hüseyin Gazi Topdemir ve Yavuz Unat tarafından hazırlanan "Bilim Tarihi". Bilim tarihi, genel olarak şu konuları kapsar; bilginin hangi aşamalardan geçerek bugünkü haline ulaştığını belirlemek, bilimsel kuramların doğuşunu ve gelişimini olgusal ve deneysel verilere dayanarak betimlemek, bir toplumun bilime ne zaman ve hangi durumlarda katkı yapabildiğini örneklerle ortaya koymak, bu katkılar yapılırken bilim insanlarının nasıl bir uğraş verdiğini, kullandıkları yöntemleri, araç ve gereçleri göz önüne sermek, bilimin değerini ve önemini sorgulayarak, bilimsel etkinliği bütün yönleriyle tanıtmaya ve tanıtmaya çalışmak, elde edilen bilimsel sonuçların uygulamaya nasıl geçirildiklerini, bunların insan yaşamında ne gibi değişikliklere neden olduğunu incelemek, bir toplumun bilime katkı yapacak düzeye getirilebilmesi için neler yapılması gerektiğini somut örneklerle dayanarak göstermek.

Bilim Tarihi adlı bu kitap başlangıcından günümüze kadar bilim alanında ortaya konmuş gelişmelerin öyküsünü zamandizinsel ve olgusal olarak sergilemek için yazılmış. Kitap bilim tarihi sürecini temel olarak üç bölüme ayırmış: Antik Dönemlerde Bilim, Orta Çağlarda Bilim, Modern Çağlarda Bilim. Kitapta bilimsel gelişme süreci Batı ve Doğu kültür çevrelerindeki gelişimi dikkate alınarak ele alınmakla bir-

likte, özellikle alanında seçkin bir noktaya ulaşmış ve haklı bir ün kazanmış olan bilim adamlarının başarılarının tanıtılmasına özen gösterilmiş.

Örnek Aktivitelerle Fizik ve Günlük Yaşam

Dr. Funda Örnek

PEGEM Akademi Yayıncılık

Ağustos 2008

Fizik etkinlikleri, öğrencilere fizik öğrenmenin heyecanını çoğu zaman başarılı bir şekilde ulaştırır. Bu etkinliklerin yardımıyla, öğrenciler fizik dersine karşı önyargılarından uzaklaşıp, fiziğe daha olumlu yaklaşabilir ve fiziğin aslında günlük yaşamlarının vazgeçilmez bir parçası olduğunu görebilirler. Ama günümüzde fizik konuları çoğunlukla yalnızca formül ve denklemlerden oluşuyormuş gibi anlatıldığından, doğal olarak öğrenciler de fiziği soyut olarak algılıyor ve günlük yaşamlarıyla ilişkilendiremiyorlar. Bundan dolayı olsa gerek, okul dönemi boyunca girilen sınavlarda fizik konusunda genelde düşük puanlar ortaya çıkıyor. Fiziğin kolay anlaşılabilmesinin en iyi yollarından biri etkinliklerle günlük yaşamdan örneklerle fiziği anlatmak. Bu kitapta bu gibi örnekler ve bunların nasıl yapılacağıyla ilgili bilgiler var. Kitapta yer alan etkinlikler, okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin eğitim-öğretim programına uygun olup, halen eğitim fakültelerinde okunan ve başta geleceğin fen bilgisi ve fizik öğretmen adaylarının "Temel Fizik Laboratuvar Uygulamaları I-II" dersinin içeriğiyle de uyumludur. Etkinlikler, fiziğe ilgi duyan herkesin anlayabileceği bir yalınlıkla yazılmış.

Kişilik Kuramları

Banu Yazgan İnanç - Esef Ercüment
Yerlikaya
PEGEM Akademi Yayıncılık
Temmuz 2008

Bu kitap kişilik kuramları alanını tanıma amacıyla yazılmıştır. Ülkemizde üniversitelerin çeşitli bölümlerinde verilen kişilikle ilgili derslerde ele alınan konulara giriş düzeyinde bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Bunun yanında kitap, kişilik kuramları ve kuramcıları konusunda genel bir bakış açısı edinmek isteyen her türlü okuyucuya yardımcı olacaktır. Bu kitapta ele alınan kuramların çoğuyla ilgili yayımlanmış birçok kitap var. Ancak giriş düzeyinde konuları ele alan ve bütünsel bir bakış açısı sağlayan bir kaynağın bulunmaması bu kitabın hazırlanmasında önemli bir etken olmuş. Yazarlar, kuramcıların yaşam öyküleriyle kuramları arasında bağlantılar olduğunu düşündüğünden, Sigmund Freud, Alfred Adler, Erich Fromm gibi dünyaca ünlü kuramcıların biyografilerine olabildiğince ayrıntılı yer vermiş. Bu kitap psikolojiyle ilgilenenler için kaynak bir kitap olabilecek nitelikte.

Günlük Bilim

Tıp, biyoloji, jeoloji, gökbilim, matematik, kimya, fizik, bilgisayar gibi bilimin

her alanında günlük haberlerin verildiği bir site. İngilizce hazırlanan sitede, dünyada bilimsel alanda ortaya konan tüm yenilikler günlük olarak ana sayfada yer alıyor. Site, haberler, makaleler, videolar, görseller ve kitaplar olarak beş ana bölüme ayrılıyor. Bilim dallarına göre istediğiniz alanı seçip o alandaki haber, görsel, makale, video ya da kitaba ulaşabiliyorsunuz. Bize göre sitenin günlük haberler dışındaki en önemli özelliği haberlerin kısa da olsa videolarının olması.

<http://www.sciencedaily.com/>

Nereden Geliyorsun? Kuzeyden

Sargun A. Tont
Arkadaş Yayınları
Ankara, 2008

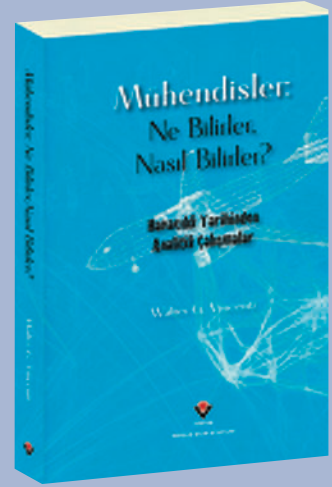
Sulak Bir Gezegenden Öyküler kitabının yazarı, dergimizde de uzun süre yazan Sargun A. Tont'tan bir kitap daha. Tont, bilim eğitimi almış, sanat âşığı bir deniz ekoluğu. Mesleğini hobi, hobisini de mesleği yapabildiği bir insan. Tont, "havada süzülen bir şahin gördüğüm zaman, kendi kendime -şu kanatların güzelliğine bak- dedikten sonra kulvar değiştirip, bu eşsiz yaratığın hava akımlarını ne kadar ustaca kullandığına dikkat kesilirim" diyor.

Bu kitap, Tont'un doğa ve edebiyat sevgisini harmanladığı bir eser. Tont, bisikletle dolaştığı Türkiye'nin ve ABD'nin

çeşitli kentlerini, akıcı anlatım becerisi ve tarzıyla gözlerimizin önüne seriyor. Otuz yılını ABD'de geçirmiş bir ekolog olarak iki kültürün ilginç bir karşılaştırmasını yapıyor. Gezip gördüğü yerlere ekoloji penceresinden bakmayı ihmal etmiyor.

Mühendisler: Ne Bilirler, Nasıl Bilirler?

Havacılık Tarihinden Analitik Çalışmalar
Walter G. Vincenti
Çeviri: Sinan Kuraner
TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları,
Ağustos 2008

Bilgi işe yarar mı? Mühendisler nasıl bilgi edinirler? Mühendislik bilgileri bilimsel bilgilerden farklı mıdır?

İnsanlığın en eski özlemlerinden biri olan "uçma"ya yönelik yanıtlar üreten havacılık mühendisliği uygulamalarının yardımıyla, mühendislik bilgilerinin yapısını ve gelişimini incelemek ister misiniz?

Yirminci yüzyılda uçakların kanatları (ya da pervaneleri) nasıl tasarlanırdı? Tasarım koşulları nasıl belirlenirdi? Hangi kuramsal ya da deneysel araçlar kullanılırdı ve bunlar nasıl geliştirilmişti? Mühendislik bilgilerinin özgün niteliklerini araştırmanın yanında -geleceğe ışık tutan- bu tür konuları da dikkatle sorguluyor Walter G. Vincenti. Kitabın sonunda da mühendislik bilgilerinin gelişmesinde izlendiğini düşündüğü bir model sunuyor.